

Hur en utställning går till

Om du inte är en van kattutställningsbesökare kanske du undrar vad vi håller på med här egentligen? På kattutställningar vill vi sprida kunskap om katter och god katthållning. Här kan uppfödare göra PR för sina katter och lära sig mer om den ras de föder upp och dess standard. Men för de flesta utställare är nog utställningen först och främst en spännande skönhetstävling där den vackraste katten vinner. Det låter enkelt men vägen till BEST IN SHOW är lång och komplicerad. Det här är en liten vägledning för dig som inte är så van att besöka kattutställningar. Om du har frågor är du välkommen att kontakta utställningsvärd/värdinnor eller informationen som finns vid entrén. Där kan du även köpa utställningskatalogen som är en ovärderlig hjälp om du vill förstå hur kattutställningar går till. Vi i Nerikes Kattklubb hoppas att du får en trevlig dag tillsammans med oss och alla katter. Välkommen!

Kategorier, raser, grupper och klasser

På en kattutställning deltar ofta flera hundra katter.

De delas in i kategorier som i princip utgår ifrån de olika rasernas hårlag:

I perser och exotic

II semilångårskatter

III korthårskatter inklusive somali

IV siames, orientaliskt kort & långhår, balines, peterbald, seychelloise kort & långhår.

Även huskatter, dvs "vanliga bondkatter" som saknar stamtavla, brukar finnas med. De tävlar i en egen kategori med lite annorlunda regler. Ibland tävlar alla kategorier samma dag, ibland är det uppdelat på två dagar med olika kategorier var för sig. Scandinavian Winner Show är en enda lång tävling som pågår i två dagar. Alla katter finns på plats båda dagarna.

På kattutställningar används oftast förkortningar på tre bokstäver istället för rasernas hela namn. Norsk skogkatt t ex förkortas NFO (från engelskans norwegian forest cat). I en del raser där det finns många godkända färger delas katterna även in i färggrupper, där man samlar katter med liknande färger och mönster. I katalogen finns en lista över alla rasförkortningar och de vanligaste färgbeteckningarna.

Katterna tävlar i olika klasser där de lägsta numren motsvarar de finaste titlarna. En vuxen fertil katt börjar sin utställningskarriär i klass 9 "öppen klass". Motsvarande för kastrede katter är klass 10. Katter i samma klass tävlar om att vinna certifikat som krävs för att katten skall kunna erövra titlar och avancera till finare klasser. Bedömningskriterierna är tuffare i de finare klasserna och många katter når aldrig de högsta titlarna. I katalogen kan du se vilka klasser och certifikat som finns och vad som krävs för att katten skall uppnå de olika titlarna.

Intresserad av en viss ras?

I katalogen kan du se hur de olika raserna är fördelade på olika domare. Bedömningarna brukar ske ras för ras i bokstavsordning. Om samma domare skall döma t ex abessinier (ABY), burma (BUR), cornish rex (CRX), europé (EUR), ocicat (OCI) och du är nyfiken på ocicat kan du räkna med att det tar ganska lång tid, kanske flera timmar, innan det blir dags för din favorit. Vid domarborden brukar det finnas skyltar och block där assistenterna skriver upp vilka bedömningar som pågår och vilka som står på tur. Medan du väntar kan du söka upp de burar där din favoritras finns. De flesta utställare brukar gillar att göra PR för den egna rasen. Ibland har olika rasklubbar särskilda informationsbord på utställningarna. Du kan alltid fråga i informationen om du vill veta ifall en viss ras finns representerad.

Letar du efter en viss katt?

Alla katter presenteras i utställningskatalogen. Där står vad de heter, när de är födda och vilka som är kattens föräldrar, vilken klass de tävlar i, vem som är ägare och uppfödare och vilken klubb katten tillhör. I katalogen presenteras varje kategori för sig. Inom varje kategori står raserna i bokstavsordning utifrån rasens bokstavsförkortning. Katterna är därefter sorterade efter vilken klass de tävlar i. För att hitta en viss katt på utställningen måste du se efter i katalogen vilket nummer katten har. I burplaceringslistan kan du se var i lokalen buren med det numret finns. Om du inte vill leta själv kan du alltid fråga en utställningsvärd eller värdinna eller be någon i informationen om hjälp.

Hur går tävlingen till?

Alla kattutställningar följer ungefär samma princip. På morgonen genomgår katterna en veterinärkontroll innan de placeras i sina burar. Därefter börjar bedömningarna. Domarna sitter utspridda i lokalen vid var sitt bord och till sin hjälp har de en eller ett par assistenter var. Varje domare brukar döma upp till ett 50-tal katter under en dag, oftast från olika raser och ibland från olika kategorier. Tävlingen är uppdelad i fyra moment:

Klassbedömning

Alla katter i samma klass och av samma kön tävlar mot varandra, ras för ras. Katterna bärs fram till domarborden och blir granskade utifrån respektive rasstandard. Oftast brukar domarna prata om katterna inför den publik som finns samlad vid bedömningarna. Domaren använder ett system där varje katt jämförs med en tänkt idealkatt av respektive ras, där idealet utgörs av en fastställd rasstandard. Vad som är viktigt vid bedömningen varierar mellan olika raser. De katter som kommer närmast idealet får bedömningen "excellent" som förkortas "EX" och rangordnas EX1, EX2 osv. Bland vuxna katter i karriären delas det vanligtvis också ut ett certifikat till den som fått EX1. Om klassvinnaren inte är tillräckligt bra jämfört med idealbilden av rasen kan den gå miste om certifikatet trots att den är finare än de andra i klassen. Om du hör en utställare deppa över "draget cert" så är detta vad som har hänt. Om en katt inte når upp till nivån för excellent kan den bedömas som "mycket bra" eller "bra", som i detta sammanhang alltså är den sämsta bedömning man kan få. Domaren skriver ner sin bedömning på en bedömningssedel som senare under dagen hängs upp på kattens bur så att besökarna kan läsa vad domaren tyckte.

BIV - Bäst i variant

Efter avslutad klassbedömning väljer domaren ut sina bästa katter i rasen inom varje färgvariant. Finns det tillräckligt många katter kan det bli flera BIV inom rasen: BIV vuxen, BIV ungdjur, BIV junior och BIV kastrat. I detta moment har inte klassindelningen någon betydelse och en katt med fin titel kan bli besegrad av en vacker nybörjarkatt.

NOM - nominering

I det tredje momentet väljer domaren ut vilka katter som skall gå till final, den så kallade "panelen". Nu jämförs olika raser med varandra inom kategorin. Ibland resonerar domaren högt så att publiken kan hänga med i vad som värdesätts när raserna tävlar mot varandra. Det är inte bara lärorikt utan också ett mycket spännande moment för nu avgörs det vilka katter som skall gå vidare till "panelen". Oftast nominerar varje domare ett ungdjur, en junior, en vuxen hane respektive hona, samt en kastrathane respektive hona. De olika domarnas utvalda kandidater får slutligen tävla mot varandra i panelen.

Panelen och BIS

Panelen är utställningens stora final. Oftast brukar man möblera om i lokalen så att domarborden ställs på en lång rad, ibland uppe på en scen. De domare som be dömt respektive kategori får nu inspektera varandras katter och rösta fram den som slutligen blir BIS - Best in Show.

Huskatter

Huskatterna väcker ofta stor uppmärksamhet på kattutställningar. De saknar stamtavla men i gengäld finns det ofta gripande historier bakom dessa katter. Ibland är det övergivna hittekatter som fått ett nytt liv hos en omtänksam ägare. Eftersom det inte finns någon rasstandard för huskatter så är det personlighet och charm som bedöms. Huskattbedömningarna brukar vara mycket populära och katterna blir ofta riktiga publikfavoriter. Huskatterna rangordnas, lång- och korthår var för sig, och vinnarna möts slutligen för att tävla om att bli bästa huskatt totalt.

Fortfarande förvirrad?

Vår vägledning är inte fullständig eller hetäckande men vi hoppas att den i alla fall har gett dig en liten inblick i kattutställningsvärlden. Om frågorna fortfarande hopar sig, tveka inte att ta kontakt med utställningsvärd och värdinnor. De kan också berätta mer om Nerikes Kattklubb, vår verksamhet och om hur du blir medlem.

Besök oss på Internet:
<http://nerk.se>